

get betydelende Love, de sociale Love, som med Rette ville trænge paa og kræve deres Løsning. At indføre en Skat, som vil komme til at ligge ret tungt paa en stor Del af Befolkningen og samtidig svække vor Statskasses Evne til at løse de Reformers, som ligge for, er i hvert Fald ikke nogen fornuftig Maade at aabne en ny politisk Æra paa. Til alt dette har man da, saaledes som det ærede Medlem, der sidst talte, sagt: Er det dog ikke retfærdigt, at vi her gaa over til at lægge Skat paa Objekter, der hidtil have været skattefrie, man har spurgt, om det dog ikke er rigtigt at indføre en Skat paa Formue og Indkomst, et Spørgsmaal, som man med god Grund har kunnet vente besvaret med et ja — men ganske vist kun under to Forudsætninger. Den første er den, at det, som man vil bruge denne Skat til, er gode og fornuftige Foranstaltninger og den anden er den, at Skatten faar et godt og retfærdigt Grundlag. Og her vil jeg til Forskel fra det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, sige, at jeg tror, man skal lede vidt om Lande for at finde en Stat, der indfører en ny og stor Skat, ikke for at kunne gaa til nyttige Foranstaltninger, men for at skænke Millioner bort, ikke til trængende, men til Kreti og Pleti og derimellem i stort Maal netop til de mest velstaaende i Landet. Det tror jeg ikke, man let vil finde Mage til. Den anden Forudsætning, som en saadan Formue- og Indkomstskat maa kræve, er, at den paalægges i en heldig og fornuftig Form. Og den opfyldes ikke heller; thi saa meget er sikkert, at det mest skæbnesvangre ved hele den Skattereform, vi nu staa over for, er, at den ny Skat, som vi nu paalægge, i hele sin Rod og Bund nødvendigvis maa blive en meget uretfærdig Skat. Jeg skal ikke her komme ind paa en vidtgaende Drøftelse af, hvorvidt det er heldigt eller ikke heldigt, at man er kommen bort fra den tvungne Selvangivelse for Formuerne og i det hele af Fordelene ved Selvangivelse sammenlignet med Paaligning af Skattekommissioner. Personlig har jeg ganske vist den Mening, at naar man overhovedet gaar til en personlig Formue- og Indkomstskat, saa vil man nok i Længden komme Sandheden nærmest, hvis man lader andre sætte Folk i Skat og saa venter, til de begynde at klage over, at de nu ere komne for højt i Skat, fordi Folk vil have større Betæneligheder ved at gøre Indstilling mod en saadan Skatte-

ansættelse, eftersom de blive nødte til at dokumentere disse Indvendinger paa en fyldig og indgaaende Maade, end de ville have ved at angive deres Indtægt mindre, end den virkelig er. Lad det imidlertid være et Spørgsmaal, hvad der her er det bedste. Saa er saa meget givet, at, hvad enten man gaar til den ene eller den anden Ordning, vil den personlige Indkomst- og Formueskat i sidste Instans komme til at bunde i et Skøn fra den, der selv skal yde Skatten, og dette Skøn mangler i de allerfleste Tilfælde vedkommende et virkelig Grundlag for at afgive. Dette gælder ikke for Folk med faste Indtægter, den lille Del af Befolkningen, der har faste Indtægter, Embeds- og Bestillingsmænd, og enkelte, der leve af deres Formue. De vide, hvad de have. Hele den øvrige Del af Befolkningen ved i Virkeligheden ikke, hvad Indtægter de have, og de ere i Reglen i Stand til at lave om paa dem, eftersom det passer. Særlig gælder dette dog om den største Del af Befolkningen, om vore Landboere, som ikke have og ikke kunne have et virkelig gennemført Regnskab med deres Indtægter og Udgifter. Vi kende sikkert ogsaa alle Eksempler paa, hvorledes Landmændene ikke vide Besked om, hvordan de sidde i det. Som et enkelt Eksempel mindes jeg en Landmand, der i de sidste 10—20 Aar af sit Liv ganske bestemte troede, at han var en ødelagt Mand, der maatte ende med at gaa fra sin Gaard, og som, da han døde, ejede omkring en halv Million Kr. Og jeg er vis paa, at ærede Medlemmer kende mange Eksempler paa lignende, om end mindre krasse Fejlskøn. Og paa den anden Side har jeg kendt mange i øvrigt hæderlige og brave Landmænd, der have staaet i den Tro, at de vare meget holdne Mænd længe efter, at de i Virkeligheden vare helt insolvente. De pleje at komme til det Skøn hen imod Terminstider, naar det gælder om at rejse lidt Penge, og jeg er desværre meget bange for, at naar der bliver Tale om Formue- og Indkomstskat, saa ville de havne i det modsatte Skøn. Fritz Jürgensen har i en af sine Tegninger en Hestepreanger, der meget sindrigt ræsonnerer som saa: „Skavanken behøver jeg ikke at tale om, jeg kan jo ikke se Dyret indvendig, jeg tror blot, det har en Fejl“. De kan være vis paa, at der ved Indkomstskat-Kalkulerne vil blive opstillet mange lignende Ræsonnementer. Denne Hovedindvending kan man desværre ikke komme bort fra, fordi det faktisk er saa,